1. Bu testte 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. İnsanın gelişiminde edebiyatın etkisinin dolaylı ve kısıtlı olduğunu düşünmeye yatkınız maalesef. Edebiyatın sağaltıcı, kurtarıcı veya dönüştürücü yanını giderek daha az dile getiriyoruz. Roman, öykü ve şiirleri eğlence endüstrisinin bir parçası olarak sınırlamak bir gereklilikmiş gibi hareket ediyoruz.

Bu parçada altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Romanları vasıtasıyla okurunu hapsolduğu dar çevre içerisinden çıkarmak için nasıl çabaladığı görülüyor.

B) İnsanın zor durumda olduğunda sanata daha çok ihtiyaç duyması, bize sanatın tedavi edici bir gücü olduğunu ispatlıyor.

C) Çevremizden gelen dayanaksız övgüler, bize iyi gelmek yerine aldığımız kararların gerçeklikten uzaklaşmasına neden oluyor.

D) Tüm olanları aklında bir süzgeçten geçirip iyiyi kötüden ayırt edebilme yetisini kazandığını düşünmek istiyor.

E) Kişisel gelişim kitaplarının son yıllarda bu kadar rağbet görmesi, insanların yeni arayışlara girdiğini gösteriyor.

2. Tiyatro tıpkı destanlar gibi toplumsal bir özellik (nitelik) (I) taşır. Çoğu zaman, ele aldığı (inceledigi) (II) konular ve başvurduğu tekniklerle bireyciliğin kurallarını göz ardı eder (boşa çıkarır) (III). Sahnedeki doğal performanslar sayesinde (aracılığıyla) (IV) izleyicilere daha yakından dokunur. Beğenilerdeki benzerlikler üzerinden kişilerle değil kitlelerle temas kurmayı (bağlantı sağlamayı) (V) başarır.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Yönetmenin son filmi, olacakların tahmin edilememesiyle önceki eserlerinden ayrılıyor. Bu filmi izlerken kavuşturduğumuz kolları çözmemiz gerekiyor. Çünkü artık hazırlıklı değiliz, eskiden olduğu gibi ışığın, görülmesi beklenenin üzerine doğrudan tutulduğu bir film izlemiyoruz.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Örtük anlamları ortaya çıkarmak için ön hazırlık yapma

B) Filmde verilmek isteneni anlamak için çaba harcama

C) Hayal gücüyle kurguya katkıda bulunmaya çalışma

D) Kişiden kişiye değişen mesajlar vermeye uğraşma

E) İçeriği çözümleyip başkalarına iletme işini üstlenme

4. Edebiyat takipçilerinin bir bölümü, kitaba dokunmanın ---- düşüncesinden hareketle basılı kitapların yıllar içinde ortadan kalkacağı öngörüsüne karşı çıksa da elektronik kitapların taşınma kolaylıkları ve düşük maliyetleri bu tahminin gerçekleşme ---- artırıyor.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) yaratıcılığı geliştirdiği - beklentisini

B) mutluluk verdiği - olasılığını

C) heyecan yaşattığı - oranını

D) kaygıyı artırdığı - ihtimalini

E) huzur sağladığı - sıklığını

5. (I) Japonya’nın en prestijli edebiyat ödülü sayılan Akutagawa Ödülü’ne, Rie Kudan layık görüldü. (II) Ödülü kazandığı kitabı hakkında eleştirmenler “O kadar mükemmel ki hata bulmak zor.” yorumunu yaptı. (III) Ancak ödül töreninde Kudan, kitabını yazmak için yapay zekâyı kullandığını açıklayarak herkesi şaşırttı. (IV) Kitabının yaklaşık yüzde beşinin yapay zekâ üretimi olduğunu söyleyen yazar, yaratıcılık potansiyelinin açığa çıkmasında yapay zekânın yardımcı olduğunu belirtti. (V) Yazarın uyguladığı yöntemi kimileri desteklerken kimileri onun bu ödülü hak edip etmediğini hâlâ sorguluyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde Rie Kudan ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede, elde ettiği bir başarının önemine değinilmiştir.

B) II. cümlede, eserinin eleştirmenlerce olumlu değerlendirildiği vurgulanmıştır.

C) III. cümlede, ödül aldığı kitabın yazımında yararlandığı teknolojik imkândan söz edilmiştir.

D) IV. cümlede, kitap yazımında yapay zekâdan faydalanmayı önerdiği belirtilmiştir.

E) V. cümlede, uyguladığı yöntemle ilgili farklı görüşlerin olduğu ifade edilmiştir.

6.
- Balinalar, beyinlerindeki manyetik özelliğe sahip kristallerle yönlerini bulur.
- Dünya’nın manyetik alanındaki değişimler, balinaların karaya vurmalarına sebep olabilir.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Balinalar, beyinlerindeki manyetik özelliğe sahip kristallerle yönlerini buldukları için Dünya’nın manyetik alanındaki değişimler onların karaya vurmalarına yol açabilir.

B) Beyinlerindeki manyetik özelliğe sahip kristallerle yönlerini bulan balinaların karaya vurma nedenleri Dünya'nın manyetik alanındaki değişimler kullanılarak açıklanabilir.

C) Balinalar yönlerini kaybederek karaya vursalar da beyinlerindeki kristaller sayesinde Dünya’nın manyetik alanındaki değişimleri takip edebilir.

D) Balinalar, beyinlerindeki manyetik kristallere rağmen Dünya’nın manyetik alanında gerçekleşen değişikliklerden etkilenerek karaya vurabilir.

E) Beyinlerindeki manyetik kristaller yardımıyla yönlerini bulan balinaların Dünya'nın manyetik alanıyla girdiği etkileşim karaya vurmalarına sebep olabilir.

7. Tarihçilerin sıklıkla ifade ettiği üzere geçmişi anımsayamayanlar onu yinelemek durumunda kalır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle ile anlamca aynı doğrultudadır?

A) Geçmişin mirası ancak sürekli hatırlatılarak canlı tutulur.

B) Geçmişte yaşananlar zaman geçtikçe anlaşılabilir hâle gelir.

C) Geçmiş ancak geleceğe uyarlanabildiği ölçüde değer kazanır.

D) Geçmişten uzaklaşamayanlar eskiye saplanıp geleceği ıskalar.

E) Geçmişte olanlar şimdiki zamana ve geleceğe kılavuzluk eder.

8. Edebiyat akımlarının güzellik, sanat ve edebiyat anlayışlarını içeren kurallar manzumesi çoğu kez yazılı değildir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ögelerin dizilişi bu cümleninkiyle aynıdır?

A) Edebiyat akımlarının zemininde çeşitli sosyal, siyasi, ekonomik ve kültürel hadiseler yer alır.

B) Belirli bir dönemde verilen eserlerin ardındaki fikri kavramak için edebiyat akımlarını layıkıyla bilmek gerekir.

C) Edebiyat akımlarının filizlenip yeşermesinin ve çözülüp dağılmasının nedenlerini kavramak önemlidir.

D) Edebiyat akımları belli bir dünya görüşünün, güzellik ve sanat anlayışının etkisiyle oluşur.

E) Edebiyat akımları benimsedikleri ilke ve değerlere sıkı sıkıya bağlıdır.

9. (I) Ünlü seyyah ve tarihçi İbn Battuta, bir grup insanla birlikte 28 yıl sürecek bir seyahate çıkar. (II) Yolculuk süreci tamamlandığında tecrübe ve izlenimlerinin büyük bir bölümünü kitaplaştırır. (III) Seyahatname türünün ilk örnekleri arasında sayılan bu eser, kaynaklarda *Er-Rıhle* olarak da geçer. (IV) Kitap, XIV. yüzyıl İslam dünyasının sosyokültürel ve siyasi tarihi için paha biçilmez bir belgedir. (V) İbn Battuta'nın tespitleri, zamanının tarih yazımına göre alışılmadık tarzda, insan odaklı bir yaklaşımla ortaya konulmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat-fiil <u>yoktur</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Bir şair, başkalarının şiirlerinde geçen <u>sözcükleri</u> (I) kullanabilir. O şiirlerin konularını, <u>izleklerini</u> (II) yeniden işleyebilir. Bu, metinler arası <u>ilişkilerin</u> (III) ve sanattaki evrensel bakışın doğal bir sonucudur. Ama bu özellik, onu "taklitçi" yahut "değersiz" saymayı <u>gerektirmez</u> (IV). Yeter ki o, bu kullanış ve işleyişte başkalarından <u>ayrılsın</u> (V).

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. sözcük, üçüncü çoğul kişi iyelik eki almıştır.

B) II. sözcük, belirtme durumu eki almıştır.

C) III. sözcük, tamlayan eki almıştır.

D) IV. sözcük, olumsuz geniş zaman eki almıştır.

E) V. sözcük, üçüncü tekil kişi emir eki almıştır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

A) Bu yıl en çok ziyaret edilen yerlerden biri Ankara Kalesi olmuştur.

B) Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesinde bulunan İshakpaşa Sarayı 1785 yılında yapılmıştır.

C) Neretva nehri üzerindeki köprü, Osmanlı mimarisinin nadide bir örneğidir.

D) Bilge Kağan Anıtı, içerdiği bilgilerle Türk tarihinin eşsiz bir tanığıdır.

E) Batı mimarisine uygun olarak yapılan Beyazıt Kulesi, yüzyıllardan beri kullanılagelmiştir.

12. Fiziğin XX. yüzyıl boyunca gerçekleştirdiği olağanüstü (I) gelişmelere benzer başarıların kaydedildiği (II) bir diğer bilim dalı (III) astronomidir. Uzak geçmişten modern çağa kadar gökbilimciler (IV); her dönem evreni tanımak, onun nasıl oluştuğunu ve katettiği (V) evreleri belirlemek için büyük çaba göstermiştir.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Tek başına yürütülen (,) (I) insanlardan yalıtılmış bir hayat yaşamak mıdır mutluluk? Yoksa herkesle aynı şeylere inanarak (,) (II) inanıyormuş gibi yaparak rahat bir hayat yaşamak mı? Herkesle uyum içinde (,) (III) sakince yaşar gibi görünürken kimsenin fark etmediği (,) (IV) bir yerde yazı yazmak mutluluk mudur? Evet (,) (V) bu sorulara cevap vermek hayli zor.

Bu parçada numaralanmış virgüllerden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Görünüşü itibarıyla çok ilginç bir tür olan yeleli kurtların Güney Amerika'da yaşadığını kaçımız biliyorduk ( ) bunu hiç araştırdık mı ( ) Adı kurt, görünüşü tilki gibi olmasına rağmen bu canlılar ne kurt ne de tilkidir ( ) vücutları sırtlanı ( ) kafa yapıları av köpeğini andırır. Bu tür ( ) tilkiler ve kurtların dâhil olduğu köpekgiller ailesindendir.

Bu parçada ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (?) (...) (,) (;) (,)

B) (,) (?) (;) (,) (,)

C) (,) (?) (:) (,) (;)

D) (,) (!) (;) (,) (,)

E) (?) (!) (;) (,) (;)

15. Edebiyat tarihinde kimi yazarların, kahramanlarını oluşturduktan sonra kenara çekildiğine şahit oluruz. Bu yazarlar, kendi kurguladığını unutmuşçasına bir okur edasıyla karakterini merak etmeye başlar. Yaşar Kemal de sözünü ettiğim yazarlardan biri. Bir röportajında o "İnce Memed'e başladığımda yirmi dört yaşındaydım, İnce Memed de yirmi bir yaşındaydı. Ben dördüncü kitabımı bitirdiğimde altmışımı geçmiştim. İnce Memed daha yirmi beşindeydi. Yirmi beş yaşından sonra kim bilir ona ne olmuştur?" diyerek merakını dile getirir.

Bu parçada Yaşar Kemal'in sözlerine yer verilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ortaya konulan düşünceyi farklı bir bakış açısıyla derinleştirmek

B) Önemli bir kişiyi tanık göstererek bir fikri çürütmeye çalışmak

C) Ele alınan konuyu bir örnek üzerinden somutlaştırarak açıklamak

D) Bir anıya yer vererek anlatımı tekdüzelikten kurtarmak

E) Aynı konuyla ilgili birden fazla görüş sunarak bir genelleme yapmak

16. (I) Farklı nitelikleriyle sizi etkileyen bir yazarın çok beğendiğiniz hikâyeleri olduğu kadar sizin ruhunuza dokunmayan eserleri de olabilir. (II) Edebiyat evreninde kimi yazarlar dildeki kıvraklığıyla sivrilir, kimileri de şairane buluşlarıyla. (III) Sizi yüreğinizden yakalamayı başararak hatırınızda kalan yazarlar bulunduğu gibi ince zekâsından etkilendikleriniz de olabilir. (IV) Biri hikâye anlatmakta çok iyidir, hep anlatsın istersiniz; diğerinin sohbeti keyiflidir, sizi sabaha kadar tutsa ses etmezsiniz. (V) Bazılarının olaylara, ilişkilere bakış açısı bazılarının da sözleri ve bilgeliği sizi tesiri altına alabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

17. (I) Endonezya’ya bağlı Mentawai, dört adadan oluşan bir bölgedir. (II) Her biri tropikal bir cennet olan adaların en büyüğü, dört bin kilometrekarelik Siberut'tur. (III) Yağmur ormanlarının kapladığı, bitki ve hayvan varlığı açısından son derece zengin olan Siberut, aynı zamanda Mentawai halkının yaşadığı en kalabalık bölge olarak biliniyor. (IV) Yarı göçebe Mentawaililer, zengin kültürel unsurlarıyla dikkat çekiyor ve bunları yaşatmak için mücadele ediyor. (V) İnançlarının temelinde doğadaki ruhların önemli yer tuttuğu, canlı ve cansız bütün varlıkların bir ruhu olduğu düşüncesi yer alıyor. (VI) Asırlardır sürdürdükleri dişleri sivriltme, bedeni dövmelerle kaplama gibi âdetlerin hepsi bu inanışın bir parçası olarak görülüyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

18. Bir hükümdar değer verdiği çay kâsesini kazara kırar fakat kâseden vazgeçmek istemez. Ülkesinin zanaatkârlarını sarayına çağırır, onlardan kâseyi onarmalarını ister. Günlerce titizlikle sürdürülen uğraşlar sonunda kâsenin kırık parçaları, altından bir malzeme kullanılarak birleştirilir ve çatlaklar giderilir. Böylece kusurlu noktaların bir açıdan gizlendiği başka bir açıdansa vurgulandığı benzersiz bir kâse ortaya çıkar ve hükümdar kâsenin bu yeni görünümünü çok beğenir. Hikâyesi böyle başlayan kintsugi sanatı, ---- bir anlayışa kaynaklık eder.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) olumsuz duygular karşısında dirençli olmanın önemini ifade eden

B) değerini kaybetmeden önce güzel olanı korumanın gerekliliğini önceleyen

C) özgünlüğün gelenekten bütünüyle koparak sağlanabileceğini vurgulayan

D) bir nesnenin gerçek değerinin yalnızca ehil kişilerce korunabileceğini savunan

E) kusur ve eksikliğin de güzelliğin bir parçası sayılabileceği fikrini benimseyen

19. Günümüzde olimpiyat oyunlarında elde edilen dereceler incelendiğinde birçok branşta dünya ve olimpiyat rekorlarının kırıldığı görülür. Her olimpiyatta bir öncekinden daha hızlı koşan, daha hızlı yüzen, daha çabuk sonuç elde eden sporcularla karşılaşılır. Örneğin 1896 Atina Olimpiyatları'nda ahşap bir sırıkla atlama rekoru 3,30 metre iken günümüzde bu rekor daha esnek bir malzemenin kullanılmasıyla 6 metreyi aşmıştır. Dolayısıyla ---- bu rekorların kırılmasında önemli bir etken olarak gösterilebilir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) sporcuları oyunlara hazırlayan ekibin teknik bilgisinin gelişmesi

B) sporcuların daha iyi imkânlara sahip tesislerde antrenman yapabilmesi

C) kullanılan yeni malzemelere bağlı olarak spor branşlarının çeşitlenmesi

D) tasarlanan yeni spor ekipmanlarının performansı artırması

E) sporcuların kendi branşlarındaki araçları daha iyi tanıyarak kontrol edebilmesi

20. Erkek ve işçi yaban arıları kış mevsiminden önce ölür, kraliçe yaban arıları ise kış uykusuna yatar. Bu durum onların aylarca soğuğa dayanmalarına ve baharda uyanarak yeni bir koloni kurmalarına olanak tanır. Kış boyunca hayatta kalan kraliçe arıların sayısı, ekosistemlerin sürdürülebilirliği ile doğrudan ilişkili olduğundan büyük önem taşır ve bu nedenle birçok çalışmanın odak noktasını oluşturur. Yakın zamanda yapılan bir deney esnasında da yanlışlıkla suya düşen kraliçe arıların önce öldüğü düşünülürken su boşaltıldığında uyandıkları ve herhangi bir zarar görmedikleri gözlemlenmiştir. Bu durum, ekosistem için önemli olan arıların olası bir su baskınına fiziksel olarak adapte olabilmelerinin mümkün olduğunu göstermiştir.

Bu parçadan kraliçe yaban arılarıyla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Geleceklerinin su altında yaşama uyum sağlamalarına bağlı olduğuna

B) Koloni içindeki güç ve otoritelerinin araştırmalara konu edildiğine

C) Ilıman iklime sahip bölgelerde daha üretken bir yaşam sürdüğüne

D) Kış uykusuna yatmalarının ekosistemin devamlılığında kritik rol oynadığına

E) Ekosistemdeki bitki çeşitlerinin artmasında önemli bir rol üstlendiğine

21. Anıların oluşum süreci karmaşıktır. Bilim insanları önceki dönemlerde anıların, tıpkı bir evrak dolabında saklanan belgeler gibi, beynin belirli bölümlerinde kaldığını düşünüyordu. Ancak yapılan çalışmalar anıların aslında beynimizdeki proteinlerin, beyin hücrelerini tetikleyerek zihnimizde yeni bağlantılar kurması sonucunda oluştuğunu ortaya çıkarmıştır. Peki, bu proteinlerin bulunmadığı durumda ne oluyor dersiniz? Bir çalışmada hayvanlara bu proteinlerin oluşumunu engelleyen bir ilaç verildikten sonra onların, neler olduğunu hatırlamadıkları belirlenmiştir. Başka bir çalışmada ise bilim insanları proteinlerin etkisiyle oluşan anıların sonraki her hatırlanışında o andaki düşüncelere bağlı olarak değişebildiğini ortaya koymuştur.

Bu parçadan anılarla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Anıların depolanması insanlarda ve hayvanlarda farklı süreçlerde gelişebilir.

B) İnsanın içinde bulunduğu ruh hâli, bir anının içeriğinin farklı hatırlanmasına neden olabilir.

C) Protein yetersizliği, olumsuz anıların hatırlanma oranını artırabilir.

D) Anıların zihinde yer etmeleri önem derecelerine bağlıdır.

E) Zihinde kurulan her yeni bağlantı anıların kalıcı hâle gelmesinde son derece etkilidir.

22. Bir arkadaşınız önceden kararlaştırdığınız buluşmaya geç kaldığında bu durumu nasıl açıklarsınız? Zamanında gelmesine engel olan çok önemli bir şey olduğunu mu düşünürsünüz yoksa onu düşüncesiz mi bulursunuz? Psikolojide bunlardan ilkine durumsal, ikincisine ise yakınsal atfetme deniyor. Araştırmalar, bu durumda çoğu kişinin yakınsal atfetmeyi tercih ettiğini gösteriyor. Hatta bu baskın eğilim “temel atıf hatası” olarak kavramsallaştırılıyor. Söz konusu kavram; insanların, bazı olumsuz davranışlar karşısında muhatabı suçlama gibi yakınsal etmenlerin önemini abartırken suçu veya sorumluluğu çevrede bulma gibi durumsal faktörleri küçümseme eğilimlerini açıklıyor.

Bu parçada söz edilen temel atıf hatası ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

A) Olumsuz davranışların nedenleri hakkındaki tahminler, onları sergileyen kişilerin geçmişteki tutumlarına göre değişmektedir.

B) Çoğu kişi, yönetmede başarısız oldukları çevre koşulları nedeniyle olumsuz davranışlar sergilemekle suçlanmaktadır.

C) İnsanların büyük bir kısmı maruz kaldıkları olumsuz durumların kaynağı olarak dış koşulları değil karşılarındaki kişileri görmektedir.

D) Olumsuz davranışlar söz konusu olduğunda kişilerin bireysel özellikleri yaşananların açıklanmasında etkili olmaktadır.

E) Kişilik özellikleri, olumsuz davranışların ortaya çıkmasında çevresel unsurlara kıyasla daha belirleyici rol üstlenmektedir.

23. **Muhabir:** (I) ----?

Tarihçi: Tarihi, betimleyici olmaktan çıkarıp daha analitik yapmak zorundayız. Sadece anlatısal kaynakları değil sayısal malzemeyi de kullanmalıyız. İstatistik alanının unsurları da işte bu tür malzemeyi işleme ve genelgeçer kabul görecek sonuçlara ulaşma noktasında son derece yararlı olmaktadır.

Muhabir: (II) ----?

Tarihçi: Tarihçi herhangi bir karşılaştırmaya girişmeden hiç bilinmeyen bir konuyu ele alıp ortaya koyan ilk kişi olabilir. Öte yandan ortaya çıkardığı ürünü karşılaştırmalı bir çerçevede ele almak da isteyebilir. Tek bir akış belirleyip çizgiyi çekmek doğru olmaz.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) (I) Bir tarihçi kullandığı kaynaktaki sayısal verilerin güvenirliğinden nasıl emin olur
(II) Neyin tarihsel bilgisi olabilir veya başka bir deyişle tarihin konusu nedir

B) (I) İstatistiksel tekniklerin kullanılması tarih yazımında nasıl bir dönüşüme neden olmuştur
(II) Tarihin kategorik olarak geçmişten farklı bir söylem olduğu yorumuna katılır mısınız

C) (I) Tarihçi, görgü tanığı olmadığı geçmişi nasıl ve hangi koşullarda bilebilir
(II) Tarihe yardımcı bilim alanları içinde tarihçinin en sık başvurduğu hangisidir

D) (I) Tarihçilerin sözlü ve yazılı kaynak kullanımına dair istatistiksel bir çalışma var mı
(II) Tarihçilerin aynı konuda farklı görüşler savunması konusunda ne düşünüyorsunuz

E) (I) İstatistiksel yöntem kullanımının tarih araştırmalarındaki yeri nedir
(II) Karşılaştırmalı analiz, bir tarih çalışmasının olmazsa olmazıdır diyebilir miyiz

24. İnsan zihnindeki izlerin pek çoğu genetik yolla aileden, tecrübe yoluyla da çevreden geçer. Doğar doğmaz başlayan deneyimleme sürecinde kişinin seçimlerini, genetik yelpazesindeki potansiyel kalıplar şekillendirir. Erken deneyimlerin hangisinin o kişiye özgü biçimde, ne şekilde ve ne ölçüde etkili olacağını genetik ve çevresel unsurların etkileşimi belirler. Etkileşim yoluyla ortaya çıkan seçimler de sonraki öğrenme süreçleri için sosyal bir kalıp hâline gelir. Böylelikle insan zihni, kişinin geçmiş yaşantısına gönderme yapan bağıntılardan oluşur.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Hafızanın oluşumunda deneyimden ziyade kalıtımın etkisi vardır.

B) Erken dönemdeki çevresel faktörler, aile tarafından biçimlendirilir.

C) İnsan zihninin şekillenme sürecinde deneyimler belirleyici rol oynar.

D) Genetik faktörlerin olası kalıpları çevresel etmenlerle değişime uğrar.

E) Öğrenme farklılığının temelinde insan zihninin potansiyel sınırları yer alır.

25. Kitabın benim için bazen us, bazen imgelem, bazen de bellek olduğunu biliyorum. Dünya kurmaca ise bunu edebî eserlerden, gerçeklik ise bilim kitaplarından öğrendim. Dünyanın us olduğunu felsefe, imgelem olduğunu şiir, bellek olduğunu ise tarih kitapları okuyarak kavradım.

Bu parçada okuma eylemi ile ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) İmgeleri bir araya getirerek en iyi mesajı yakalama çabasıdır.

B) Zihinsel ve düşünsel edimden ziyade zamanı değerlendirme uğraşıdır.

C) Eleştirel düşünmeye sevk eden, olgunlaştırıcı bir deneyimdir.

D) Hatırlama ve akılcı düşünme yetisinin yanı sıra hayal gücünü besler.

E) Zaman içinde dili daha iyi kullanma becerisi kazandırır.

26. Ben eski dergilerin yapraklarını vakit buldukça çevirmekten büyük bir zevk alırım ve çoğunlukla da şaşırırım. Bir meseleyi ilk defa kendinizin ortaya koyduğunu sanıyorken bir bakarsınız ki bundan yıllar önce o konu üzerinde çoktan durulmuş! İş bununla da kalmaz, eski dergileri karıştırırken başka şeyler de fark edersiniz. Mesela bugün ismini bilmediğiniz bir şairin o dönem ne kadar ünlü olduğunu görürsünüz. Kim bilir, belki bugün bizim yazdıklarımızı da yarın başkaları şaşkınlıkla okur.

Bu parçaya göre eski dergilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Okuyucusunu hayrete düşürecek bilgiler içerir.

B) Hiç karşılaşılmamış edebî ürünlere rastlamayı sağlar.

C) Yazarların edebî görüşleri hakkında bilgiler sunar.

D) Sanat araştırmalarının şekillenmesinde rol oynar.

E) Sanatçıların ünlenmesine öncülük eder.

27. Kapı tokmakları, tarihsel süreçte kültürel temsiller içeren önemli örneklerden biridir. Üzerlerindeki işaretler, semboller ve figürler kültürler arasında ortak bir dil oluşturan unsurlar hâline gelmiştir. Bunun yanı sıra kapı tokmakları haberleşme aracı olarak da kullanılmıştır. Örneğin ev sahibi evinde değilse bunu ziyaretçisine kapı tokmağına bağladığı bir iple bildirmiştir. Bağlanan ipin kısa olması ev sahibinin yakında döneceği, uzun olması ise uzakta olduğu ve geç geleceği anlamına gelmiştir. Sembolik anlatı aracına dönüşen kapı tokmakları, mekânlara kattığı zarafetiyle günümüzde de nostaljik bir değer olarak kültürel çalışmalara kaynaklık etmektedir.

Bu parçada kapı tokmakları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) İletişim kurma amacıyla kullanıldığına

B) Taşıdığı izlerle araştırmalara konu edildiğine

C) Sosyal statünün bir göstergesi sayıldığına

D) Mimari yapıya estetik değer kattığına

E) Örneklerinin simgesel bir anlam taşıdığına

28. Araştırmalar klasik eserlerin okurların duygusal zekâlarını yani kendi duygularını anlayıp idare edebilme yetilerini artırdığını söylüyor. Klasiklerin faydası bununla da kalmıyor, okurların başkalarının duygularını kendileri yaşıyormuşçasına gözlemleyip anlamalarını sağlıyor. Ayrıca içerdiği karakterler vasıtasıyla okurun ahlak anlayışının güçlenmesine katkıda bulunuyor. Klasikleri okuyanların odaklanma sorunu yaşamadığını belirten araştırmacılar, bu kişilerin ders çalışma ve karmaşık matematik problemlerini çözmede de başarılı olduklarını söylüyor. Ayrıca klasiklerin dilsel zenginliği hem okurların hafızasını hem de analiz yeteneğini güçlendirerek söz varlığını genişletiyor.

Bu parçaya göre klasik eserlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kişilerin öz güvenini güçlendirir.

B) Topluma uyum sürecini kolaylaştırır.

C) Dilsel yetkinliğin artmasını sağlar.

D) Bilişsel becerileri olumlu yönde etkiler.

E) Kişilerde empati yeteneğini geliştirir.

Diğer sayfaya geçiniz.

29. Başlangıç döneminin bugünkü sinemaya kaynak oluşturan damarlarından biri ve belki de en önemlisi Charlie Chaplin sinemasıdır. Melon şapkası, küçük bıyığı, birkaç beden büyük pantolonu, kocaman ayakkabıları ve paytak yürüyüşüyle beyaz perdede görünmesi; insanların tüm dikkatini ona yöneltmesine, ruhlarında neşe ve canlılığın belirmesine yetiyordu. Chaplin; yönetmen, oyuncu, müzisyen ve senarist olarak yaptığı filmlerin ta kendisiydi ya da kendisinin filmini yapıyordu. Çocukluğunun, ilk gençliğinin öyküsü yoksul milyonların öyküsüyle büyük benzerlikler taşıyordu. İnsanları yüreğinden yakalayan ve gözlerinin içine dek güldüren Chaplin; son derece yalın ve yaygın bir gerçeği sıkıca kavrayıp estetik, düşünsel ve duygusal açıdan tam bir olgunlukla sinema perdesine taşımayı başarmıştı.

Bu parçaya göre Charlie Chaplin ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Yaptığı filmlerle sinema sanatı üzerinde etkili olmuştur.

B) Seyirci üzerinde olumlu etkiler bırakan filmler yapmıştır.

C) Çektiği filmlerde otobiyografik detaylar yer almıştır.

D) Filmlerini benzer içerikteki senaryolar üzerine kurgulamıştır.

E) Yaşamın gerçekliklerini sanatsal bir bakış açısıyla aktarmıştır.

30. Islak köpek silkelenmesi, tüylü hayvanlarda sıkça karşılaşılan bir davranıştır. Uzun tüylü hayvan türleri incelenerek bu davranışın hangi koşullar altında gerçekleştiğine odaklanan ilk araştırmalar, hayvanlarda gıdıklanma hissi oluştuğunda silkelenme hareketinin görüldüğünü söylüyordu. Yeni bulgular ise bu davranışın hayvan derisinde bulunan alıcılar yoluyla gerçekleştiğini ortaya çıkardı. Bu alıcılar, tüylü hayvanların ensesindeki sıvı damlacıkları tarafından uyarıldığında tutarlı bir davranışa neden oluyor. Alıcılar, özellikle parazitler ve su damlacıkları gibi küçük ama rahatsız edici uyaranları tespit etmeyi sağlıyor. Başka bir deyişle ıslak köpek silkelenmesi hareketini yapan hayvanların kendi kürklerindeki potansiyel zararlılardan kurtulmak için bilinçli hareket ettikleri görülüyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Tüylü hayvanlarda deri üzerindeki uyaranlara tepki verilmesinin alıcılar yoluyla sağlandığına

B) Hayvanların tüy yapısı sayesinde rahatsız edici dış uyaranlara karşı dayanıklı hâle geldiğine

C) Uzun tüylü hayvanların silkelenme hareketinin savunma sistemlerinin bir parçası olduğuna

D) Tüylü hayvanlarda görülen silkelenme hareketinin bir tetikleyici sonucunda ortaya çıktığına

E) Silkelenme hareketini yapan hayvanların belirli koşullar altında benzer tepkiler verdiğine

31. Savunma amacıyla 2200 yıl önce inşa edilen Çin Seddi, bir yanıyla Çin kültürünün içe dönük ve izole yapısını simgeler. Diğer yandan bu yapı, dünyanın en eski ve en büyük askerî savunma projesi olarak kabul edilir. Yapıldığı dönemdeki ilk uzunluğu 5.000 kilometreyi aşmaktadır. Bugünkü uzunluğu ise 21.196 kilometredir. Günümüzde güvenlikle ilgili rolünü teknolojik savunma sistemleri ve askerî yeniliklere bırakan Çin Seddi, Çinliler için artık çok önemli tarihî ve kültürel bir unsur olarak algılanmaktadır. Bugün bile kullanılan “Çin Seddi’ne çıkmayanlar gerçek kahraman sayılmaz.” sözü, bu yapının Çinliler için taşıdığı anlamı ortaya koyar.

Bu parçaya göre Çin Seddi’yle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Fiziki boyutunun zaman içinde değişikliğe uğradığı

B) Kültürel miras açısından önemli bir yere sahip olduğu

C) Savunma sistemlerindeki yeniliklerden sonra işlevinin değiştiği

D) Askerî teknolojilerin gelişmesinde önemli bir rol oynadığı

E) Sosyal hayatta karşılığı olan bir değerinin bulunduğu

32. Fatih Sultan Mehmet’in talimatıyla İstanbul Boğazı’ndan geçen gemilerin kontrol edilmesi için 1452 yılında yapımı tamamlanan Rumeli Hisarı, İstanbul’un fethinden sonra önemini yitirdi. XVI. yüzyılda hapishane olarak kullanılan, XVIII. yüzyılda ise büyük bir yangından dolayı tahrip olan hisar; fethin 500. yılında gerçekleştirilen restorasyon çalışmalarının ardından 1968’de müze yapılarak halkla buluşturuldu. Restorasyon çalışmaları sırasında hisarın altında 125 metre uzunluğunda, yüksekliği yer yer 3 metreye ulaşan ve farklı kollarla başka kanallara da bağlandığı düşünülen bir tünel ortaya çıkarıldı. Uzmanlar tünelin yer altı geçiş hattı olarak kullanıldığını belirtti.

Bu parçada Rumeli Hisarı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Yapısında hasar oluşmasının nedenine

B) Kullanım amacının zamanla değişmesine

C) Yenilenme sürecinde kullanılan tekniğe

D) İlişkili olduğu bir yapının keşfedilmesine

E) Ziyaretçilerin hizmetine açıldığı tarihe

33. Cenne kenti sakinleri, her ilkbaharda dünyanın en büyük kerpiç binası olan Cenne Ulu Camisi’nin bakımını yapmak için seferber olur. Yüksekliği 16 metreyi bulan, geçmişi 1900’lerin başına uzanan üç minareli cami; UNESCO Dünya Miras Listesi’ndeki tarihî kentin simgesidir. Kentteki sosyal hayatın merkezi durumundaki caminin duvarlarının yaz aylarında etkili olan şiddetli yağışlardan önce güçlendirilmesi gerekiyor. Camiyi çatlayıp yıkılmaktan korumak için şehirdeki diğer kerpiç yapılarda olduğu gibi duvarlar özel olarak hazırlanan bir çamurla sıvanıyor. Cenneliler için bu, önem verdikleri yapıyı ayakta tutma gayretinin ötesinde bir bayram; bir araya geldikleri, birlikte çalıştıkları özel bir zaman.

Bu parçada Cenne Ulu Camisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Şehirdeki toplumsal birlikteliği sağlayan bir yapı olduğuna

B) İnşa tarihi itibarıyla bölgenin en eski binalarından biri olduğuna

C) Fiziki yapısı bakımından öne çıkan bir özelliğinin bulunduğuna

D) Korunması için yöre halkının birtakım çalışmalar yürüttüğüne

E) Ünü ülke dışına taşan bir eser olarak adından söz ettirdiğine

34. Her insanın ergenlik döneminde ebeveyn otoritesine karşı takındığı üç farklı benlik türü vardır: asi çocuk, doğal çocuk ve uslu çocuk. Asi çocuk yanını ortaya koyan kişi, otoritenin isteğine zıt bir davranış sergiler. Doğal çocuk davranışı gösteren kişi, otoriteye bakmaksızın kendi istediği gibi davranır. Uslu çocuk davranışını sergileyen ise kendi isteğini bir yana bırakarak otoritenin istediği gibi davranır. Bu üç davranış şekli sosyal psikolojide sırasıyla ters tepki, bağımsızlık ve itaat olarak kavramsallaştırılır.

Bu parçaya göre aşağıdaki durumlardan hangisi parantez ( ) içinde verilen kavramla uyuşmamaktadır?

A) Bir gencin mağazadan seçip beğenerek aldığı pantolonu anne ve babasının da beğenmesi üzerine değiştirmek istemesi (Ters tepki)

B) Kar yağarken dışarı çıkmaya hazırlanan bir gencin, annesinin evden çıkmamasını istemesi üzerine kararından cayması (İtaat)

C) Güneşli bir günde şapkasını takmayı düşünmeyen bir gencin, babasının uyarısıyla şapkasını takarak evden çıkması (Bağımsızlık)

D) Bir gencin, yanında anne ve babası varken mağazadan kendi beğenisine uygun bir eldiven satın alması (Bağımsızlık)

E) Yağmurlu bir günde yanına şemsiye almayı düşünen bir gencin, annesinin şemsiye almasını anımsatmasından sonra bundan vazgeçmesi (Ters tepki)

35 - 36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Geçmişi derinleştirmek hatta unutulmaya yüz tutmuş yönelimleri içgüdüleriyle âdeta baştan yaratmak kimi sanatçıların alın yazısında vardır. Sanatındaki yalınlıkla Fransız resim geleneğinde öne çıkan Raoul Ubac, bu sanatçılardandır. Ubac, başka ülkelerin sanatlarını anlayıp sevebilmiş ve onları kendi diline çevirip kendi yasasına tabi kılmıştır. Yoğunlaştırdığı düşünceleri sade ve net çizgileri ardına gizleyen Ubac'ta birçok kuzeyli öge vardır söz gelimi. Bunlar runik geleneğe, İrlanda sanatının köklerine bağlıdır ve grafik kaygısının yoğun olduğunu belli eder. Ancak sanatçı bu görsel zenginliğin içerisinde kendine bir yol çizmeyi başarmıştır. Günümüz ressamlarının birçoğu gibi Ubac da göstergeler dünyasının çekimine kapılabilirdi. Bir alanı, tarlaya indirgeyebilir ve onun içerisinde çağımızın kuşkusunu kâğıda geçiren o özerk biçimlere kapılarını ardına kadar açabilirdi. Fakat Ubac bu grafizm özerkliğine razı olmamış ve saf biçim hayranlığının sanat eserinde var olan düşünme edimine gölge düşürmesini kabul etmemiştir.

35. Bu parçaya göre Raoul Ubac ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Geleneksel resim sanatını, modern resim anlayışlarıyla buluşturmuştur.

B) Düşüncelerini dolaysız biçimde iletmek için yalın bir üslup benimsemiştir.

C) Resimlerinde tercih ettiği renklerle çağdaşlarından ayrılmıştır.

D) Farklı sanat unsurlarını kendi sanatı içerisinde kullanıp dönüştürmüştür.

E) Geçmişte egemen olan anlayışlardan sıyrılarak sanatında özgürleşmiştir.

36. Bu parçada altı çizili ifade Raoul Ubac'ın sanat anlayışının hangi yönüne işaret etmektedir?

A) Eserdeki biçim özelliklerinin içerikle uyumlu olmasına öncelik verdiğine

B) Geleneksel sanat biçimlerinin özerkleşmesine engel olmaya çalıştığına

C) Düşüncelerini ifade etme tarzını değiştiren çağrışımlardan uzaklaştığına

D) Grafiğin eserlerdeki derinliği olumsuz etkilediğini düşündüğüne

E) Resimdeki formların, eserdeki mesajın önüne geçmesine itiraz ettiğine

37 - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Masallar yaşadıkları zamana, mekâna ve onları anlatan kişilerin deneyimlerine göre şekil alır. Bu dinamik yapısı nedeniyle hemen her ülkede aynı masalın farklı versiyonlarına rastlanır. Masalın içinde yenilen yemekler, giyilen kıyafetler, uğraşılan meslekler değişebilir. Bir ülkede deri malzemeler sıklıkla kullanılırken diğer ülkede gümüş işçiliği yaygınsa masallarda da söz konusu materyallerin adı geçebilir. Avrupa'da *Pamuk Prenses* masalı genellikle "Kar Beyaz" adıyla anlatılır. Ancak bu masalı Hindistan'da hiç kar görmemiş bir çocuğa bu adla anlatmak pek mümkün değildir. Çünkü masalların temel işlevlerinden biri bizleri bir atmosfer içine almaktır. Bizler masalın içinde tüm duyularımızla var oluruz. Anlatılan insanı görür, yemeğin tadını veya çiçeğin kokusunu alırız. Belleğimizde kayıtlı bilgiler duyularımızla algıladıklarımızla eşleşir, aşina olduğumuz bir duyguyu hissedip bize ait bir kültürü gördüğümüz için masallarla özdeşlik kurarız. Dolayısıyla masalların mahalli unsurlarla yeniden üretilerek köklenip güçlendiklerini söyleyebiliriz.

37. Bu parçaya göre masallarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Toplumların yerel özelliklerini bünyesinde taşıyarak canlılığını devam ettirir.

B) Üretildiği kültürün eğilimlerini koruyarak nesilden nesile aktarılır.

C) İçerdiği motifler dinleyenlerin hafızasında kalma süresini belirler.

D) Kahramanlarının ilginç isimleri akılda kalıcılığını artırır.

E) Evrensel konuları işlemesi dünyanın her yerinde okunmasını sağlar.

38. Bu parçada masallarla ilgili aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Değişiminde coğrafyanın rolüne

B) Çeşitli varyantlarının bulunduğuna

C) Anlatıcıların içeriğine müdahalesine

D) Dikkat çekmesinde deneyimin etkisine

E) Geçmiş bilgileri güncel hâle getirdiğine

39 - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sanatçı Damien Hirst'ün bir sanat galerisinin vitrinine yerleştirdiği çalışması, eseri çöp sandığını söyleyen bir temizlik görevlisi tarafından çöp kutusuna atıldı. Yarı dolu kahve fincanları, boş şişeler, üzerinde boya bulaşığı olan bir palet, şövale, merdiven, fırçalar, şeker ambalajları ve yere yayılmış gazetelerden oluşan bu eser; Hirst'ün koleksiyonunun temel parçasıydı. Sanat eleştirmenleri bu eserin satış değerini milyon dolarlarla ifade ederken temizlik görevlisi yaptığı açıklamada "Onu görür görmez bir ah çektim çünkü her şey darmadağınıktı. Bana pek sanat eseriymiş gibi gelmedi. Bu yüzden her şeyi toplayıp attım." dedi. Yaşanan karışıklıktan üzüntü duymak bir yana Hirst, eserlerini günlük yaşamla sanat arasındaki bir çizgide kurguladığı için bu durum ona oldukça kabul edilebilir geldi.

39. Bu parçaya göre Damien Hirst ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Sanat anlayışını, gündelik hayatın çelişkileriyle şekillendirir.

B) Kişisel konuları, sanat görüşüyle destekleyerek yorumlar.

C) Sanat anlayışının eleştirmenlerce kabul görmediğinin bilincindedir.

D) Eserlerini modern sanatı tanıyan kitleye göre oluşturur.

E) Çalışmalarının farklı biçimlerde yorumlanmasını olağan karşılar.

40. Bu parçaya göre temizlik görevlisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Sanatın alışılageldik görüntülerle yansıtılması gerektiği görüşünü taşır.

B) Sanatın sınırlı sayıda ifade imkânına sahip olduğunu düşünür.

C) Esere ait ögelerin bütüncül olarak sunulmasını yadırgar.

D) Sanat eserlerini belli bir bakış açısına dayanarak değerlendirir.

E) Sıradan nesnelere sanatta yeni ve farklı anlamlar yüklenmesini göz ardı eder.

TÜRKÇE TESTİ BİTTİ.
SOSYAL BİLİMLER TESTİNE GEÇİNİZ.

2025 TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

2025 YKS 1. OTURUM TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

21-06-2025

TÜRKÇE TESTİ

1. B
2. C
3. B
4. B
5. D
6. A
7. E
8. D
9. B
10. A
11. C
12. D
13. D
14. B
15. C
16. A
17. C
18. E
19. D
20. D
21. B
22. C
23. E
24. C
25. D
26. A
27. C
28. A
29. D
30. B
31. D
32. C
33. B
34. C
35. D
36. E
37. A
38. E
39. E
40. C